

взаємовідносин між даними установами. Це забезпечить поліпшення умов розвитку вітчизняного ринку страхових послуг та покращить положення України на світовому фінансовому ринку.

Список використаних джерел

1. Аврамчук Л.А., Моргун А.С. Перспективи розвитку ринку платіжних карток в Україні. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. №22. С. 739-742.
2. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 №2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
3. Коць О.О., Гоменюк В.В. Сучасний стан і перспективи розвитку ринку платіжних карток в Україні. Економіка і суспільство. 2018. №15. С. 671-678.
4. Легкоступ І.І., Ваганова О.В. Ринок платіжних карток: стан, проблеми та перспективи розвитку в Україні. Науковий вісник Чернівецького університету. 2019. №809. С. 63-71.
5. Офіційний сайт Національного Банку України. URL: <https://bank.gov.ua>
6. Офіційний сайт ПрАТ «Страхова Компанія «Кардіф». URL: <https://cardif.com.ua>
7. Офіційний сайт Укрінформ: В Україні побільшало випадків шахрайства з банківськими картками. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3097636-v-ukraini-pobilsalo-vipadkiv-sahrajstva-z-bankivskimi-kartkami.html>

Маслюк О. Ю., Гориленко А. С., здобувачі вищої освіти 4 курсу, група ФК-171
Науковий керівник – **Садчикова І. В.,** к.е.н., доцент
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

СУТНІСТЬ, ПРИЗНАЧЕННЯ ТА ОСНОВНІ МОЖЛИВОСТІ СИСТЕМИ SWIFT

В сучасних умовах ринкової економіки стрімкого розвитку набирають платіжно-розрахункові системи, які зумовлені розвитком новітніх фінансових та інформаційних технологій, процесів діджиталізації, а також із зростанням потреб фінансових установ та їх клієнтів в зручних, оперативних та безпечних системах платежів та розрахунків.

Система SWIFT, з англійської перекладається як Співтовариство всесвітніх міжбанківських фінансових телекомунікацій, була створена в 1973 році з метою ефективною, швидкою, надійною, конфіденційною та захищеною передачі фінансової інформації банкам та здійснення міжнародних платежів. Дана система функціонує з банками та іншими фінансовими організаціями у більше 200 країнах світу [1].

Система SWIFT направлені на реалізацію та виконання таких завдань:

- за допомогою використання відповідних засобів, надати оперативно та безпечно через комп'ютерні мережі банківські повідомлення та інші доручення;
- спрощення методів та способів міжнародних розрахунків через застосування автоматизованих систем;
- передача великих масивів інформації через короткий проміжок часу та з мінімізацією допущення помилок [2].

Оскільки дана система широко застосовується у всьому світі, вона має ряд переваг та недоліків, таблиця 1 [1, 2].

Через систему SWIFT, як вже було зазначено, відбувається передача фінансових повідомлень та платежів, де тип операції має свої так звані реквізити, тобто те, що обов'язково повинно зазначатися в повідомленнях та платежах:

- початкова частина (Start of Message, Header, Start of Text), текст повідомлення (Text of Message), закінчення повідомлення (End of Text, Trailer, End of Message), коди-ідентифікатори;

– назва та SWIFT-код банку-одержувача, назва та SWIFT-код банку-кореспондента (при наявності), номер рахунку одержувача, ПІБ одержувача, а також можливо паспортні дані, призначення платежу [3].

Таблиця 1 – Переваги та недоліки використання мережі SWIFT

Переваги	Недоліки
1. зростання ефективності роботи фінансової установи	1. значна сума для вступу до мережі
2. безпечність, захищеність та конфіденційність інформації	2. необхідність надання великого пакету документів
3. висока швидкість та надійність передачі повідомлень	3. тривалий термін обробки платежів, до 5 днів
4. поширеність у світі	4. можливі додаткові комісійні через кількість посередників
5. відсутність обмежень щодо платежів та низькі комісійні відносно відправки великих сум	5. не вигідність при здійсненні платежів з невеликими сумами
6. широкий вибір валюти	
7. гарантування фінансового захисту у випадках збоїв	

Джерело: складено автором на основі [1-2]

За даними звіту НБУ з оверсайта інфраструктур фінансового ринку 2019 року, ми можемо побачити, що дана система для здійснення платежів в Україну та за її межі не є популярною, оскільки має складність у використанні та значні комісійні для переводу незначних сум [5]. Розглянемо витрати одержувачів переказів через систему SWIFT в банках України, таблиця 2.

Таблиця 2 – Витрати одержувачів переказів через систему SWIFT, станом на 2020 рік

Банк	Комісія за переказ	Мінімальна комісія (якщо вона є)	Запит у банк-кореспондент про здійснення платежу, уточнення реквізитів	Запит на анулювання платежу
ПриватБанк	закордон: 0,5% від суми по Україні: 1% від суми	5 грн. + 12 USD - за кордон 20 USD - по Україні	для платежів в доларах і євро становить 75 USD, для платежів в рублях РФ - 25 USD.	для платежів в доларах і євро становить 55 USD, для платежів в рублях РФ - 25 USD..
Ощадбанк	закордон: 1% від суми, по Україні: 1% від суми + 15 USD	15 USD	1% від суми, мін. 30 USD	1% від суми, мін. 30 USD
Укрексімбанк	закордон: 1% від суми, по Україні: 50 USD	20 USD	40 USD	40 USD

Продовження таблиці 1

Укргазбанк	1%	USD: мін. 30 USD, EUR: мін. 30 EUR,	50 USD	50 USD

		Інші валюти: мін. 30 EUR		
Райффайзен Банк Аваль	0,75% від суми	20 USD	по платежах давністю до 1 місяця: 30 USD; давністю від 1 місяця: 50 USD	30 USD

Джерело: складено автором на основі [5]

З даної таблиці можемо зрозуміти, що відправлення невеликих сум використовуючи систему SWIFT буде дорогим, але якщо це стосується оплати дорого вартісних послуг та здійснення платежів зі значними сумами, то ця система є надійнішою, безпечнішою та дешевшою у порівнянні з іншими в залежності від банку.

Таким чином можна зробити висновок, що значення системи SWIFT у міжнародних розрахунках має істотні переваги, конфіденційність та надійність обслуговування, але має і недоліки, що робить дану систему менш конкурентоспроможною серед платіжних систем України та в цілому світу.

Список використаних джерел

1. П 33 Платіжні системи. Навч. лос - К: Центр учбової літератури, 2008. - 240 с. ISBN 978-966-364-590-2
2. Платіжні системи: Навч. посіб. Вовчак О. Д., Шпаргало Г. Є., Андрейків Т. Я. — К.: Знання, 2008. — 341с.
3. Що таке SWIFT-платіж? Поняття і особливості отримання СБІФТ-переказів / за матеріалами maanimo.com URL: <https://maanimo.com/ua/helpful/142873-shcho-take-swift-platizh>
4. Звіт НБУ з оверсайта інфраструктур фінансового ринку 2019 URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Report_oversight_2019.pdf?v=4
5. Офіційний сайт ПРОСТОБАНК про твої фінанси URL: <https://www.prostobank.ua/>

Онопрієнко А.В., Корицька А. Є., здобувачки вищої освіти 4 курсу, група ФК-171
Науковий керівник – **Парубець О. М.,** д.е.н., професор
Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ФІНАНСУВАННЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

В умовах пандемії у світі загострилися ризики життю та здоров'ю населення. Система охорони здоров'я (СОЗ) жодної з країн не була готова до викликів COVID-19. Зокрема в Україні така ситуація характеризується недостатнім фінансуванням системи охорони здоров'я, нераціональним розподілом наявних в ній ресурсів та відсутності дієвого механізму управління коштами. Така ситуація склалася в наслідок того, що основним джерелом фінансування СОЗ є кошти державного бюджету, а використання інших джерел на даний момент не є законодавчо врегульованими. Тому для покращення діяльності даної сфери економіки та розробити ефективну стратегію її розвитку, необхідно звернутися до міжнародного досвіду.

У 2017 році Всесвітня організація охорони здоров'я провела дослідження та сформувала рейтинг країн за рівнем державних видатків на охорону здоров'я у відсотках до ВВП [1]. Україна у цьому рейтингу займає 75 місце – розмір державних видатків на охорону здоров'я становив 7% ВВП. Для аналізу зарубіжного досвіду виділимо ТОП-10 країн з даного рейтингу з найбільшими державними видатками (табл.1).